

Emlékút a Limanowai Csata 105. évfordulójára

Limanowa város immár a 105. évfordulóján tartott megemlékezést az 1914-es limanowai csatáról. Erre a jeles eseményre kapott meghívást a Miskolci Lengyel Önkormányzat is, amelyet 12 fővel képviseltünk.

2019. december 13-án, pénteken a reggeli órákban indultunk el Limanowa felé. Magyarországtól kissé esős, szürke idővel búcsúztunk, ám mire megérkeztünk, habár cseppet zord hideg volt, viszonylag szép idő fogadott minket.

Miután megebédeltünk, a kis csapatunk elment **Nowy Wiśnicz**-be, ahol megtekintettük a XIV. század második felében épült gótikus várat, melyet később barokk és reneszánsz elemekkel bővítettek. A várat Jan Kmita építtette, és egészen 1553-ig, az utolsó leszármazott haláláig, a vár a család tulajdonában volt. 1593-ban megvásárolta Sebastian Lubomirski. Ő és a fia, Stanisław erősítette meg a vár külső falait és a bástyákat. A svédek támadásakor a vár szinte harc nélkül az ellenség kezére került, ahonnan később svédek elvittek minden értéket. A vár a kivonulásuk után továbbra is a Lubomirski család kezében maradt, azonban nekik már nem sikerült ugyanúgy helyreállítani.

A várban jelenleg nagyon szép, korabeli konyhaeszköz-gyűjtemény kiállítás tekinthető meg, festményekkel, bútorokkal, illetve az itt található első lengyel szakácskönyvvel, amely a **Compendium ferculorum** címet viseli, és 1682-ben Krakkóban jelent meg.

A várlátogatás után az utunkat **Lipnica Murowanában** folytattuk, ahol megnéztük Szent Leonard gótikus fatemplomát. A templom nagyon kicsi és teljes egészében fából készült, szögek felhasználása nélkül. A falfestmények eredeti állapotukban maradtak fenn (kivéve az alsó kb. 1-1,5 métert, amelyet egy hatalmas árvíz 1997-ben elmosott). 2003-óta a templom szerepel az UNESCO Világörökség listáján.

Péntek este, **Władysław Bieda**, Limanowa polgármesterének meghívására kellemes ismerkedő vacsorán vettünk részt, amelyre a miskolci lengyelség tagjain kívül több küldöttség érkezett Budapestről, Sopronból valamint Székesfehérvárról. A vacsoraest, illetve a megemlékezés kiemelt díszvendége az 1914-es csata kimenetelében döntő szerepet játszó Muhr Ottmár ezredes, a 9-es Nádasdy huszárok parancsnokának unokája, **Muhr Albert** volt.

Másnap, december 14-én a Limanowa-Jabłoniec temetőben került sor a Limanowai Csata való megemlékezésre illetve az ott hősi halált halt lengyel és magyar katonáknak a tiszteletadására. Itt alusszák örök álmukat azok a magyar – miskolci, székesfehérvári, soproni és szegedi – huszárok, honvédek, gyalogosok és tüzérek, valamint a lengyel katonák Piłsudski seregéből, akik nélkül az oroszok egészen Krakkóig vagy tovább is menetelhetek volna.

A megemlékezés a magyar és lengyel zászlók felvonásával, illetve a két nemzeti himnusz eléneklésével kezdődött a 368-as haditemetőben Muhr Ottmár mauzóleumkápolnája előtti téren.

Marek Sukiennik úr, a *Jabłoniec 1914 Limanowai Történelmi Hagyományőrző Egyesület* elnöke kezdte a megemlékezést a megjelent magyar és lengyel vendégek bemutatásával. Ezt követően **Władysław Bieda**, Limanowa polgármestere is köszöntötte a jelenlévőket. Beszédében kiemelte a két nép közös múltját és azt, hogy kötelességük emlékezni a Limanowai

Csatában elhunyt magyar és lengyel katonákra, akiknek sikerült megállítani az „oroszcőzhengert”. A polgármester úr után **Józef Leśniak**, a Kis-Lengyelországi vajdaság helyettes kormányzója mondott beszédet, amelyben fontosnak tartotta elmondani, hogy 1914-ben a magyar huszárok, vállvetve Józef Piłsudski csapatával harcoltak az oroszok ellen „a ti és a mi szabadságunkért”. Leśniak úr után **Dr. Körmendy Adrienne** a krakkói Főkonzul asszony lengyel nyelven mondott beszédet.

A szentmisét **Waldemar Rawiński** alezredes lelkész celebrálta. Ezt követően **Stanisław Dębski**, a limanowai katonák parancsnoka felolvasta az elesett katonák névsorát - „*Tisztelet a hősöknek!* – felkiáltással.

Limanowa városa kedves gesztusként „**Limanowa város Barátja**” kitüntetéssel jutalmazta: **Dr. Körmendy Adrienne** főkonzul asszonyt, **Kazimierz Pasiut Jabłoniec** 1914 Limanowai Történelmi Hagyományőrző Egyesület tagját, és **Fekete Dénest**, a Miskolci Lengyel Önkormányzat korábbi elnökét.

Gratulálunk!

Az ünnepélyes megemlékezés után a városvezetők, a meghívott díszvendégek, valamint a meghívott küldöttségek közös díszebéden vettek részt, amelynek a végén Władysław Bieda polgármester úr jelképes ajándékot adott át valamennyi résztvevő számára.

Miskolc városának, valamint a Polgármesteri Hivatal és Veres Pál polgármester úr képviselőjében **Donát Erika Zsuzsanna** önkormányzati referens adta át városunk ajándékát Bieda polgármester úr és Jolanta Juszkiewicz, a limanowai közgyűlés elnökhelyettes részére, majd **Bárcziné Sowa Halina**, az MLNÖ elnöke és **Szabó Mónika** elnökhelyettes adta át a Lengyel Önkormányzat ajándékát Bieda úrnak, valamint Marek Sukiennik úrnak.

A kellemes hangulatban elköltött ebéd után Marek meghívására a székesfehérvári huszárokkal egyetemben vidám estén vettünk részt, ahol hagyományos lengyel bigos (toroskáposzta) és báránysütés várt minket. Nagyon jó volt beszélgetni a helyi Kasztanka (Gesztenye) Lovas Hagyományőrzők tagjaival, akik nagyon sok érdekességet mondtak el mind az 1914-es eseményekről, mind a mai Lengyelországi viszonyokról.

Vasárnap a csapat egy része részt vett a szentmisén, a többiek pedig a városban nézelődtek vagy pedig a hotelben csomagoltak. Tizenegy óra felé elindultunk Magyarország felé, két kitérővel.

Először megálltunk *Stary Sącz*-ban (Ószandec), ahol először megnéztük a város főterét, majd bementünk a **Szent Kinga** által alapított klarissza kolostorba. Sajnos, a kolostor belső része éppen zárva volt, de még így is láthattuk, milyen gyönyörű belül és kívül az egész épület.

Ószandec után *Krynica-Zdrój*ba utaztunk, ahol megnéztük a város nevezetes ivókúra csarnokát (a régit és az újat is), ahol gyógyvizeket lehet inni különböző belsőszervi és mozgásszervi megbetegedésekre.

Ezek után búcsút mondtunk Lengyelországnak, és egyenesen Miskolc felé vettük az irányt.

Egy újabb csodálatos úton vehettünk részt, ahol bebizonyosodott számomra, hogy a lengyel-magyar barátság valóban él.

Köszönetünket fejezzük ki Limanowa városának a meghívásért, és a barátságos - mi több - testvéri fogadtatásért. Reméljük, a közeljövőben mi is viszonzhatjuk feléjük a meghívást.

Írta: Szabó Mónika

Fényképek: Csiszár Adrienne